

עליה להר הבית בזמן הזה

אהרן ישעיה שכטר

א. הגרע"י ז"ל בשו"ת יביע אומר (ח"ה יו"ד סי' כ"ו) ב"ה. ג סיון תשכ"ז (1967), לפ"ק, ירושלים ת"ו. בהיות כי בימים אלה הפליא השם יתברך חסדיו ונפלאותיו עמנו, גבר עלינו חסדו, וראו כל אפסי ארץ את ישועת אלהינו, כי לא יטוש ה' את עמו בעבור שמו הגדול, ויצאנו מאפלה לאורה, ומיגון לשמחה, ברוך הוא ומבורך שמו אשר שם נפשנו בחיים ולא נתן למוט רגלינו, וברוב רחמיו וחסדיו, זכינו גם לשחרורו של הכותל המערבי שריד בית מקדשינו ותפארתינו, ואף כל שטח הר הבית והמקדש נתונים נתונים המה בחסות שלטון ישראל, לכן עמדתי ואתבונן בדבר מחלוקת רבותינו הראשונים, אם מותר להכנס בזמן הזה למקום המקדש, ואם יש לפרסם איסור בדבר, כדי למנוע מכשול מהחרדים לדבר ה'. וכן לבאר אם מותר לנסוע במטוס או במסוק (הליקופטר) ולרחף מעל אויר שטח מקום ההיכל והעזרות, ולהסתכל מקרוב במקום הקודש, או יש לאסור גם בזה. ואמרתי אעבור פרשתא דא ואתנייה בס"ד, וזה החלי, בעזר צורי וגואלי.

א. רמב"ם (הל' בית הבחירה פ"ז ה"ה), "וכל הנכנס לעזרה יהלך בנחת במקום שמותר לו להיכנס לשם... ומהלך באימה וביראה ורעדה שנאמר בבית אֱלֹהִים נהלך ברגש".

ב. רמב"ם (פ"ו מה' בית הבחירה הי"ד), קדושה ראשונה שקידש שלמה את ביהמ"ק וירושלים קידשה לשעתה וקדשה לעתיד לבא, לפיכך מקריבין קרבנות ואף על פי שאין שם בית בנוי, ואוכלין קדשי קדשים בכל העזרה, אף על פי שהיא חריבה, ואוכלין קדשים קלים ומעשר שני בכל ירושלים, אף על פי שאין שם חומות, שהקדושה הראשונה קדשה לשעתה וקידשה לעת"ל. ולמה אני אומר במקדש וירושלים קדושה ראשונה קדשה לעת"ל, ובקדושת שאר א"י לענין שביעית ומעשרות וכיו"ב לא קדשה לעת"ל? לפי שקדושת ירושלים והמקדש מפני השכינה, ושכינה אינה בטלה... אבל חיוב שביעית ומעשרות בא"י אינו אלא מפני הכיבוש, וכיון שנלקחה הארץ מידם בטל הכבוש, ונפטרה מה"ת ממעשרות ושביעית, שהרי אינה מא"י וכו'.

עליה להר הבית בזמן הזה

אהרן ישעיה שכטר

ג. רמב"ם (פ"ז מהל' בית הבחירה ה"ז), אע"פ שהמקדש חרב היום בעוה"ר, חייב אדם במוראו, כמו שהיה נוהג בבנינו, לא יכנס אלא למקום שמותר להכנס לשם, ולא ישב בעזרה, ולא יקל ראשו כנגד שער המזרח, שנא' את שבתותי תשמורו ומקדשי תיראו, מה שמירת שבת לעולם אף מורא מקדש לעולם, שאע"פ שחרב בקדושתו עומד.

ד. משנה מדות (פ"ב מ"א), "הר הבית היה חמש מאות אמה על חמש מאות אמה. רבו מן הדרום, שני לו מן המזרח, שלישי לו מן הצפון, ומעוטו מן המערב".

ה. משנה שבועות (פ"ב מ"ב), "אין מוסיפין על העיר ועל העזרות אלא במלך ונביא ואורים ותמים ובסנהדרין של שבעים ואחד ובשתי תודות ובשיר. ובית דין מהלכין ושתי תודות אחריהם, וכל ישראל אחריהם... וכל שלא נעשה בכל אלו, הנכנס לשם אין חיבין עליה".

ו. ס' חרדים וביום שלישי בשבת ארבעה ימים לירח מרחשון שנת (ארבעה אלפים ותשע מאות, כצ"ל, עיין שה"ג שם) וששה ועשרים ליצירה, יצאנו מעכו לעלות לירושלים תחת סכנה, ונכנסתי לבית הגדול והקדוש, והתפללתי בו וכו', ושני הימים האלו, שהם ששי ותשיעי במרחשון, נדרתי שיהי' לי כמו יום טוב וכו', א' יעזרנו על הכל, ויקוים לי נדרי לד' אשלם, אמן, וכשם שזכיתי להתפלל בה בחורבנה, כך אראה אני וכל ישראל בנחמתה במהרה אמן.

ז. הגר"א ואלדנברג (שו"ת ציץ אליעזר חי"א סי' ט"ו), ויה"ר ובמהרה דידן תחזינה עינינו בשוב ד' לציון ברחמים גדולים למהר להחיש גאולתינו השלימה ולהשיב על כנו הבית הגדול והקדוש שנקרא שמו עליו, עוד ביתר שאת ויתר עז, כמובטח לנו ע"י נביאי האמת והצדק שדבר אחד מדבריהם לא ישובו ריקם. ושמחת עולם על ראשינו בשיבת מלכות בית דוד על כנה, ועל כסאו לא ישב זר ולא ינחלו עוד אחרים את כבודו כאשר נשבע לו בשם קדשו שלא יכבה נרו לעולם ועד בב"א. ידידו עוז הדוש"ת באהבה רבה אליעזר יהודא וולדינברג.